

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ДЕЯКИХ ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ПРОБЛЕМ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

В останні роки спостерігається значне пониження ролі економічного аналізу, особливо при викладанні його у навчальних закладах. Так, спостерігається суттєве зменшення кількості лекцій на кафедрі економічного аналізу, зниження учбового навантаження з цієї дисципліни. Важливою причиною такого стану справ стало перейменування учбової спеціальності «Облік і аналіз господарської діяльності» на «Облік та аудит». Загальні знання з економічного аналізу можуть мати бакалаври, які за кваліфікаційним характером виконують в більшості випадків виконують

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Ky

чну оцінку стану справ на кожному робочому місці, виявити причини виникнення відхилень від оптимальних параметрів, передбачати шляхи закріплення позитивних та усунення негативних змін у стані об'єктів господарювання. А це неможливо без оволодіння ними аналітичним апаратом у ході вивчення курсу економічного аналізу. Тому в учбових програмах підготовки бакалаврів достатньо передбачити курс «Основи економічного аналізу», а решта курсу повинна вивчатися студентами, які претендують на отримання диплома спеціаліста.

Аналітик не може бути достатньо кваліфікованим без ґрунтовних знань з усіх дисциплін, що вивчаються у вузі. Тому, оцінюючи рівень знань студентів з економічного аналізу, можна об'єктивно охарактеризувати їх готовність до майбутньої роботи. Іншими словами, іспит з економічного аналізу є важливою формою контролю готовності випускників до професійної діяльності, тому він обов'язково повинен бути в складі Державних випробовувань, як самостійний екзамен.

Ефективність економічного аналізу в значній мірі залежить від правильності вирішення його головних теоретичних проблем. На нашу думку, доцільною була б зміна його назви. Адже однаковість такої назви з аналізом як методом наукового дослідження приводить, з одного боку, до абсолютизації значення економічних аналітичних досліджень, а з другого, — до значного обмеження у переліку об'єктів економічного аналізу. Як результат, у складі інших економічних дисциплін вивчаються аналітичні пи-

тання, або аналітиками характеризуються види роботи не властиві економічному аналізу. Ми вважаємо важливими помилками найменування технічних та спеціальних прийомів економічного аналізу методами та змішування завдань такого аналізу з його об'єктами. Якщо в першому випадку у читача лише виникнуть сумніви у рівні філософської підготовки авторів таких стверджень, то друга помилка призводить до необґрунтованого виділення одних видів аналізу, або хибного трактування суті та завдань інших (проектний аналіз). Не менш важливою проблемою є застосування у практиці теоретичних висновків. Так, ні в кого з аналітиків не викликає сумнівів поділ економічного аналізу на техніко-економічний та фінансово-економічний. Проте спочатку в учбових планах та інших нормативних актах, а потім в літературних джерелах найчастіше необґрунтовано виділяються як окремі види аналізу економічний, фінансовий, управлінський. Адже фінансовий аналіз є економічним, а в склад економічного повинен входити фінансовий. Обидва ці види мають зміст, якщо їх результати використовуються для керівництва господарськими органами, тобто вони обидва є управлінськими.

Для усунення названих і деяких інших недоліків вважаємо необхідним створити на рівні Міністерства освіти і науки України координаційну раду з метою розробки та реалізації правильних і єдиних підходів до вирішення теоретичних та практичних проблем економічного аналізу. На рівні вузів такими питаннями повинні займатися збережені та новостворені, з участю такої координаційної ради, кафедри економічного аналізу.

П. Я. Попович, канд. екон. наук, доц.
ТАНГ

ОСНОВНІ АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Концепція економічної безпеки активно розробляється на макrorівні протягом декількох сторіч, на мікрорівні — останні 30 років. Це викликано тим, що наприкінці 60-х — початку 70-х рр. XX століття відбулась якісна зміна рівня господарських ризиків. Для відображення цього якісно нового рівня прийнято використовувати терміни «динамічність», «мінливість», але, по суті, мова йде про таку зміну як зовнішніх, так і внутрішніх факторів господарської діяльності, що призводить до різкого зниження стабільності економічних систем. Як наслідок, досягнення стійкого функціону-